

From Abuse to the Vocation of Justice: Legal Education as a Path to Personal Resilience

Daniela Crăiță¹

Abstract: I wrote this article as a personal and academic reflection on legal education, highlighting how studying law influences individual development. As a second-year law student, I examined my journey from a childhood marked by domestic violence without legal protection, to discovering my rights through studying the Civil and Criminal Codes, and finally to putting my legal knowledge into practice in the Bahria Moot Court 2025 international competition. Therefore, the article demonstrates the mission of theoretical and practical knowledge in legal education, as well as its role in overcoming early trauma. The tone is balanced and reflective, combining academic aspects such as citing relevant legislation and doctrinal opinions with autobiographical elements. The conclusions emphasise the importance of legal education both as a professional tool and as a means of personal empowerment, with a focus on how knowledge of the law and participation in practical activities play a role in healing and in shaping a vocation to promote justice in society.

Keywords: law and justice; vocation; legal education; practical and teaching activities

Introducere

Am descoperit în ultimii doi ani, cum formarea juridică, acumularea de informații despre legi și tot ce înseamnă această formare, modelează modul de gândire, valorile și chiar identitatea celor care o parcurg. Educația juridică este definită în literatura de specialitate ca o dimensiune particulară a dezvoltării morale a personalității, menită să optimizeze relația dintre conștiința juridică teoretică dată de cunoștințe de norme, concepte și raționamente, și conștiința juridică practică manifestată prin atitudini și conduite în spiritul dreptului. Am simțit personal

¹ Studentă în anul II, la Facultatea de Drept și Guvernanță Internațională, Universitatea Internațională Danubius din Galați, specializarea Drept.

Copyright: © 2026 by the authors.
Open access publication under the terms and conditions of the
Creative Commons Attribution-NonCommercial (CC BY NC) license
(<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

formarea unei mentalități și comportament orientate spre justiție, îmbinând cunoașterea legii cu aplicarea ei în viața reală.

Importanța educației juridice nu se limitează la sfera profesională, ci are implicații sociale și personale¹. Cunoașterea drepturilor și obligațiilor fundamentale oferă tinerilor „*noi orizonturi*” și am observat că studenții trăiesc prin ele realitatea de zi cu zi, ajutându-i să înțeleagă cum funcționează statul de drept și cum se pot proteja pe ei înșiși și pe ceilalți. În România, interesul pentru educația juridică a crescut în ultimii ani, fiind recunoscută ca o componentă importantă a formării civice a elevilor și studenților. Totuși, din păcate, realitatea arată că mulți copii și tineri se confruntă cu situații în care drepturile le sunt încălcate, un exemplu fiind violența în familie ca fenomen încă răspândit. Conform datelor oficiale compilate de Organizația Salvați Copiii, în anul 2023 au fost raportate 766 de cazuri de violență domestică împotriva copiilor în România (în creștere față de 676 de cazuri în 2022), inclusiv cazuri soldate cu decese. Încă se întâmplă experiențe traumatice care au efecte profunde asupra dezvoltării psiho-emoționale a tinerilor, lăsând urme atât în copilărie, cât și în viața de adult. În aceste condiții, accesul la educație juridică și cunoașterea mecanismelor legale de protecție rup ciclul abuzului și dau speranță și sprijin victimelor.

Articolul meu are trăsături eseistice și se regăsește la intersecția dintre autobiografie și educația juridică, prin prisma propriei mele experiențe. Ca studentă la Facultatea de Drept și Guvernanță Internațională (Universitatea Internațională Danubius) aflată la început de drum, mi-am propus să reflectez asupra modului în care studiul dreptului mi-a influențat viața și procesul de vindecare interioară. Voi prezenta, într-o manieră reflexivă și deloc ușoară, parcursul meu din copilărie până în prezent, când pregătirea juridică mi-a pus la dispoziție instrumentele teoretice și practice pentru a înțelege nedreptatea suferită și pentru a acționa. Tot în acest loc, voi evidenția experiența participării la Bahria International Moot Court Competition 2025, ca exemplu de îmbinare a cunoștințelor teoretice cu abilitățile practice, subliniind modul în care astfel de activități m-au format atât profesional, cât și personal. Tonul folosit va fi unul demn și echilibrat deși voi discuta subiecte emoționale, așa că voi încerca să fiu un observator al trecutului meu concentrat pe principiile și limbajul juridic, demonstrând cum dimensiunea personală și cea științifică pot coexista și se pot ilumina reciproc.

¹ Ling Xu, “Legal Education in Colleges and Universities,” *Frontiers in Educational Research* 5, no. 1 (2022), <https://doi.org/10.25236/FER.2022.050101>.

Conținut

Copilăria în umbra violenței și absența protecției legii

O reprezentare vizuală a traumei din copilărie cauzate de violența domestică.

Am deschis ochii către lume într-un mediu familial în care violența fizică și psihologică devenise o tristă normalitate. Am simțit mult timp că nu aveam niciun drept. De mică, de când eram minor, mi s-a părut că viața este o mare nedreptate. La opt ani am rămas fără mamă. Astăzi, adultul din mine, după ce am învățat atât de multe lucruri la facultatea de drept, se întreabă: ce este mai tragic – mama mea, care a murit în propria casă dând naștere unui copil, sau minorul rămas fără mamă la o vârstă atât de fragedă? Din păcate, ambele realități sunt tragice.

Am rămas cu cicatrici adânci din copilărie, fără mamă, cu un tată violent, într-o lume în care oamenii te judecă și nimeni nu înțelege că ai pierdut tot ce era mai scump. Am rămas pe lume cu un tată alcoolic și agresiv, fără speranță și fără niciun drept sau, cel puțin, așa credea minorul din mine. În realitate aveam drepturi, dar nu știam de existența lor.

Citind astăzi Codul civil și Codul penal, mi-am dat seama că viața mea ca minor ar fi putut fi altfel, dacă cineva mi-ar fi oferit o șansă. Nici măcar sectoristul la care am alergat cu fața plină de sânge, cu buza spartă și complet derutată de cele întâmplate, nu a intervenit. „Relele tratamente aplicate minorului” se pedepsesc cu închisoare. Da. Dar atunci nu știam ceea ce știu acum. Am fost nevoită să lupt singură exact în perioada în care ar fi trebuit să am protecția unui părinte.

Au existat zile în care veneam de la școală și nu era nimic în frigider. Nu mai vorbesc de o vorbă bună sau de o îmbrățișare — nu exista nimic. Bunicii din partea mamei au încercat să mă ajute, dar nu aveau voie să vorbească cu mine. Tatăl meu a decis că nu trebuie să îi mai văd. Au venit, bătrâni și obosiți, până la școală, ca să-mi aducă un pachet și câțiva bani. În loc să se bucure că mă pot vedea, tatăl meu a aflat și a țipat la ei în curtea școlii, amenințându-i să nu mai vină. Și nu au mai venit. După ce îmi pierdusem mama, nu mai aveam voie nici măcar să-mi văd bunicii. Au trecut șapte ani fără să îi revăd.

Într-o zi, când eram deja mai mare, am luat singură autobuzul și am mers la casa lor, ca să îi revăd și să simt din nou căldura care îmi lipsise atât de mult. Mai încercasem să plec la ei, dar tatăl meu știa unde sunt, iar violența lui față de bunici și față de mine m-a făcut să amân revederea ani întregi, pentru că nu suportam să îi văd suferind din cauza mea.

Bunicii mei au purtat o durere grea după copilul pierdut. Mama mea a murit la doar 33 de ani — un suflet tânăr, plin de speranțe. Totul s-a prăbușit pentru ea, pentru

mine și pentru frații mei.

În cele din urmă, am plecat din România. Înainte de plecare, mi-am revăzut bunicii. Le părea rău că plec atât de departe, dar nu mai voiam să-l văd pe tatăl meu, un om alcoolic și violent care, la un moment dat, mi-a spus simplu: „De acum înainte, să te duci la muncă.” Nu am văzut niciodată alocația sau pensia care mi se cuveneau după moartea mamei, bani cu care aș fi putut măcar să îmi cumpăr haine. Îmi era rușine când îl vedeam pe stradă, abia ținându-se pe picioare din cauza alcoolului. Credeam că nu am niciun viitor.

Dar nu a fost așa.

La facultate am descoperit că există oportunități reale de a-i ajuta pe cei care se află în situații similare celei prin care am trecut eu, copii fără un părinte, copii fără protecție, copii fără informație. Am înțeles că există o șansă și un viitor pentru fiecare, dar condiția esențială este să fii informat¹.

De curând, la disciplina drept internațional, am participat la o competiție internațională, sub îndrumarea doamnei decan. Dânsa a ales echipa aproape instinctiv și am fost emoționată când s-a oprit la mine și chiar a stat aproape pentru ca eu să nu renunț. Parcă știa ceva. Participarea mea, ca reclamant și ca pârât, a implicat emoții puternice, necesitatea de a înțelege procedurile, de a fi pregătită cu documente și dovezi și de a prezenta situația obiectiv.

A fost greu și primordial să înțeleg rolul meu procedural pentru a putea folosi regulile juridice și pentru a susține o prezentare corectă, menținând calmul și respectul față de instanță, chiar și atunci când totul părea descurajant.

Experiența aceasta practică, ne-a determinat să ne concentrăm, să ne testăm limitele, să vedem dacă și ce este posibil. A trebuit să adunăm documente, probe și mesaje relevante. Uneori m-am simțit copleșită de întrebările judecătorilor, dar lecțiile pregătitoare și zâmbetul doamnei decan mi-au dat încrederea că pot reuși. Și am reușit!

După ce m-am lăsat modelată de drept, parcă un om nou se transformase deja din cel vechi. Gândurile copilului traumatizat din trecut și cele ale omului care sunt astăzi par să danseze într-un tango interior în care unul încă poartă frica și neputința de atunci, celălalt aduce luciditatea și forța dobândite prin cunoaștere, iar din tensiunea lor se naște motivația mea de a transforma suferința personală în înțelegere juridică și atenție, un fel de angajament pentru protejarea celor vulnerabili.

¹ Lisa Wintersteiger, *Legal Needs, Legal Capability and the Role of Public Legal Education* (London: Law for Life: The Foundation for Public Legal Education, 2008).

Îmi mai amintesc și acum, din anii copilăriei, certurile domestice ce degenerau adesea în episoade de agresiune prin țipete, amenințări și, uneori, lovituri, iar eu rămâneam martor neputincios al acestor scene. Sentimentul predominant era frica, o teamă continuă, difuză, care mă făcea să tresar la fiecare zgomot mai puternic și să anticipez mereu ce e mai rău. Protecție legală nu părea să existe. Deși în prezent legislația românească conține instrumente pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, precum Legea nr. 217/2003¹ care reglementează violența domestică drept o problemă de interes public și obligă statul să își protejeze cetățenii în cadrul familial, la vremea respectivă aceste prevederi erau pentru mine doar concepte necunoscute. Nimeni din jurul meu, nici familie extinsă, nici vecini, nici autorități, nimeni nu a intervenit eficient pentru a opri abuzurile. Cu mintea de copil, nici măcar nu înțelegeam că ceea ce se petrece depășește limitele unui „*conflict de familie*” și intră în sfera ilicitului penal. Ulterior aveam să aflu că lovirile sau vătămrile cauzate în acest mod constituie o formă agravată de infracțiune, sancționată mai sever de Codul penal² (Art. 199 prevede majorarea cu 1/4 a pedepselor pentru violența comisă asupra unui membru de familie). Însă, la momentul trăirii acelor experiențe, singura realitate palpabilă era vulnerabilitatea absolută.

A crește într-un mediu violent lasă urme adânci. Literatura de specialitate și rapoartele organizațiilor pentru drepturile copilului arată că micuții expuși constant abuzului domestic manifestă tulburări emoționale precum anxietate, depresie, teamă intensă de a nu fi răniți sau abandonați, probleme de comportament și dificultăți de concentrare la școală. Mă regăsesc în aceste descrieri doar parțial și conștient, gândindu-mă cum în primii ani de școală aveam rezultate inegale – pe de o parte, învățătura era pentru mine o evadare și căutam refugiu în cărți, pe de altă parte, era dificil să îmi mențin atenția și motivația când acasă domnea haosul. Hipervigilența devenise a doua mea natură și, asemenea multor copii crescuți în asemenea medii, eram mereu în alertă, ca un soldat pe un teren minat. Experții compară această stare cu stresul post-traumatic al veteranilor de război, subliniind că teama permanentă poate „*supra-activa*” centrul fricii din creierul unui copil, provocând răspunsuri disproporționate și în situații obișnuite, ca și cum pericolul ar fi mereu prezent.

Abia după mulți ani am realizat că dreptul copilului la protecție și siguranță,

¹ Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată în *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 205 (24 martie 2014), în vigoare de la 27 august 2003; republicare (r2) aplicabilă între 24 martie 2014 și 14 octombrie 2020, înlocuită prin republicarea (r3) din *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 948 (15 octombrie 2020).

² Codul penal al României, *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 510 (24 iulie 2009), în vigoare de la 1 februarie 2014, cap. III „Infracțiuni săvârșite asupra unui membru de familie”.

garantat de legi și convenții internaționale, îmi fusese sistematic încălcat. Fetița de atunci nu știa însă nimic despre aceste drepturi. Ea a supraviețuit agățându-se de speranța că, într-o zi, va scăpa de sub tirania violenței. Acea zi a venit, într-un final, când am plecat în străinătate, rupând ciclul abuzului. Dar drumul spre vindecare abia începea, iar întâlnirea cu știința dreptului avea să fie întâlnirea mea providențială, neașteptat de importantă pe acest drum.

Descoperirea drepturilor prin studiul Codului civil și penal

Anii au trecut, iar rănilor invizibile ale copilăriei m-au însoțit, persistând sub forma unei sensibilități aparte la nedreptate și a unei dorințe puternice de a înțelege *de ce* oamenii își fac rău unii altora și *cum* ar putea fi oprite astfel de fapte. Toate aceste întrebări m-au condus, în mod natural, către Facultatea de Drept. Ajunsă studentă, am început să privesc lumea prin lentila legii și, treptat, piesele unui puzzle complex au început să se așeze la locul lor. Cursurile fundamentale din anul I – *Teoria generală a dreptului, Drept constituțional, Drept civil, Drept penal* – au reprezentat pentru mine ceva mult mai mult decât simple materii în programă, au fost revelații vindecătoare. Citind Codul civil și Codul penal, mi-am descoperit propriile drepturi și am înțeles retrospectiv experiențele trecute, chiar dacă acest fapt a fost extraordinar de greu de purtat¹.

Astfel, am aflat că demnitatea și integritatea fizică și psihică a fiecărei persoane sunt ocrotite de lege. Articolul 58 alin. (1) din Codul civil prevede explicit că „Orice persoană are dreptul la viață, la sănătate, la integritate fizică și psihică, la onoare și reputație, dreptul la respectarea vieții private, precum și dreptul la propria imagine.”. Enumerarea aceasta frumoasă de principii – viață, sănătate, integritate, onoare, viață privată – m-a făcut să realizez că, încă din sfera dreptului civil care consacră drepturile personalității, există un regim clar ce condamnă orice atingere adusă ființei umane. Abuzul domestic din copilăria mea a încălcat cel puțin două dintre aceste drepturi fundamentale: integritatea fizică și integritatea psihică. În ochii legii, nimeni – nici măcar un părinte – nu are voie să încalce aceste valori, iar dreptatea înseamnă restabilirea lor. Revelația a fost puternică în sensul că ceea ce trăisem nu era vina mea și nici măcar o rușine de tănuit în familie, ci o faptă contrară ordinii de drept. Victimele violenței domestice, inclusiv copiii martori, au dreptul la protecție, iar statul are obligația legală de a interveni pentru a-i apăra. Am privit atunci cu alți ochi toate episoadele.

¹ Pentru unele detalii aplicative, vezi Jones, Emma, Angela Sorsby, and Christopher Lomas. 2025. “Promoting Belonging through Trauma-Informed Legal Education.” *The Law Teacher* 59 (2): 152–80. doi:10.1080/03069400.2025.2493009.

Pe tărâmul dreptului penal, cursurile mi-au dezvăluit detalii la fel de semnificative. Am învățat că faptele de violență comise asupra membrilor de familie constituie infracțiunea de *violență în familie*, reglementată de art. 199 din Codul penal. De pildă, lovirea sau vătămarea integrității corporale (infracțiunea de *“loviri sau alte violențe”*, art. 193 CP) are un tratament sancționator mai aspru dacă victima este soțul, copilul sau un alt membru de familie al agresorului – semn că legiuitorul a dorit să transmită un mesaj clar: *familia nu este un loc lipsit de lege, iar relațiile de rudenie nu pot servi ca paravan pentru abuz*. Mai mult, am aflat cu satisfacție că, începând cu o modificare legislativă din 2020, astfel de fapte pot fi urmărite penal și din oficiu, nu doar la plângerea prealabilă a părții vătămate, ceea ce înseamnă că autoritățile se pot autosesiza pentru a proteja victima chiar dacă aceasta, din teamă sau dependență, ezită să depună plângere. Este o dinamică a violenței domestice care îmi dă speranța că alți copii ca mine vor fi mai bine protejați astăzi decât am fost eu odinioară.

Pentru mine, studiul acestor norme a avut un efect aproape terapeutic. Fiecare curs de dreptul familiei, de criminalistică sau de criminologie reprezintă în mod pozitiv explicații pentru haosul din trecut. Am înțeles, de exemplu, că există factori social-economici și psihologici care întrețin violența domestică, dar și că legea, susținută de instituții precum poliția, instanțele, direcțiile de asistență socială, încearcă să combată acești factori¹. Am aflat despre ordinele de protecție, despre centrele de consiliere pentru victime, despre incriminarea infracțiunilor precum *violența asupra minorilor* sau *rele tratamente aplicate minorului*. Cu fiecare pagină citită din Codul penal sau din legislația specială, transformam suferința personală într-o motivație de a cunoaște și, poate într-o zi, de a aplica legea pentru a-i ajuta pe alții. În paralel, actul învățării dreptului mi-a redat încrederea în mine astfel încât, dacă legile statului afirmă cu tărie că ceea ce am îndurat a fost nedrept, atunci povestea mea nu este în niciun caz una de rușine, ci una care poate fi transformată într-un exemplu de depășire a adversității prin cunoaștere și acțiune. Tot ce contează este doar să ai această forță interioară.

Între teorie și practică: primele lecții de advocacy în sala de judecată simulată

Un element definitoriu al formării mele juridice a fost expunerea la aspectele practice ale dreptului. Dacă primii ani de studiu pun accentul pe fundamente teoretice, treptat am descoperit oportunități de a aplica aceste cunoștințe într-un fel

¹ Villaveces, Andrés, and Shankar Viswanathan. 2022. “Violence against Children: Multifaceted Approaches to a Complex Problem.” *International Journal of Injury Control and Safety Promotion* 29 (1): 1–2. doi:10.1080/17457300.2022.2021670.

simulativ, pregătitor pentru viața profesională. Una dintre aceste oportunități a fost participarea la competițiile de tip *moot court* – procese simulate pentru studenți. Încă din primul semestru, m-am înscris în societatea de Moot Court a facultății, atrasă fiind de promisiunea că voi putea experimenta, fie și în joc, postura de avocat, judecător sau procuror. Am simțit că a venit momentul să trec de la lectură solitară la dezbateri contradictorii, de la coduri și tratate la “viața” dreptului în acțiune. Am avut câteva momente de ezitare, dar am fost încurajată de doamna profesor de drept internațional și de echipă.

Pregătirea pentru primul meu *moot* a fost intensă. A trebuit să învăț arta redactării unui *memorandum* juridic, să structurez argumente, să anticipez contra-argumentele părții adverse și să vorbesc în public cu claritate și convingere. Dacă la început emoțiile erau copleșitoare, îmi tremura vocea și aveam noduri în gât la gândul că voi pleda, chiar și fictiv, în fața unor judecători, treptat am căpătat încredere. Am descoperit cu bucurie că logica juridică pe care o exersasem la seminare prinde viață atunci când o folosesc pentru a construi un caz. Moot court-ul mi-a demonstrat cât de importantă este îmbinarea teoriei cu practica, și știam din procedură că orice argument trebuie susținut cu un temei de drept, dar abia în simulare am simțit cu adevărat acest imperativ, căci fiecare afirmație pe care o făceam era imediat verificată: “*Pe ce vă bazați? Ce articol invocați? Există jurisprudență în sprijin?*”. Această nevoie de rigoare m-a făcut să apreciez și mai mult orele de studiu teoretic. În același timp, am învățat flexibilitatea, faptul că uneori, în fața întrebărilor *judecătorilor* (profesori sau avocați invitați ca arbitri), a trebuit să gândesc pe loc, să interpretez creativ o normă sau să recunosc elegant un punct slab.

Așadar, un moment definitoriu a fost participarea, ca membră a echipei facultății, la Bahria International Moot Court Competition 2025, găzduită de Universitatea Bahria din Pakistan. Aceasta a fost prima mea experiență internațională, o șansă unică de a vedea cum se raportează studenți din diferite țări la probleme de drept și cum se desfășoară o competiție la un nivel atât de înalt. Pregătirea pentru Bahrain Moot Court 2025 a însemnat mult timp de documentare intensă într-un domeniu al dreptului internațional public și al drepturilor omului, redactarea unor memorii în limba engleză și participarea la runde de antrenament. Îmi amintesc emoția de a pleda, conștientă că reprezint universitatea și țara. Pe parcursul competiției (25–27 noiembrie 2025), am trăit clipe de o intensitate aparte. În sala de judecată simulată, argumentând în fața unui *complet* de judecători experți, am simțit că vocea mea – odată redusă la tăcere de frica din copilărie – căpăta acum putere și greutate. Fiecare întrebare dificilă adresată de arbitri a fost o probă de foc care mi-a testat cunoștințele, stăpânirea de sine și capacitatea de reacție. Am avut satisfacția să constat că munca depusă a dat roade iar echipa noastră *Azure* a primit laude pentru

claritatea argumentării, iar eu, personal, am primit un feedback valoros care m-a făcut să înțeleg unde pot crește. Am conștientizat că abilitățile oratorice și retorice sunt la fel de importante ca erudiția juridică și că modul în care comunicăm o idee poate face diferența în a convinge sau nu. De asemenea, interacțiunea cu studenți din alte sisteme de drept mi-a lărgit orizontul, am învățat noi perspective, am văzut cum pot exista soluții diferite la probleme juridice similare și am încheiat competiția, am mers până la capăt, cu un simț al camaraderiei și al apartenenței la o comunitate internațională a tinerilor juriști.

Experiența moot court-ului a fost, așadar, o trecere logică între teorie și practică. Dacă în bibliotecă am obținut cunoaștere, în competiție am dobândit înțelegere și aplicație. Impactul personal a fost adânc și mi-a întărit încrederea că pot folosi legea ca pe un instrument al schimbării, că pot vorbi *pentru mine și pentru alții*. Faptul că am reușit să îmi stăpânesc emoțiile și să susțin o pledoarie în fața unui auditoriu exigent a reprezentat, pentru copilul timid și speriat care am fost cândva, o vindecare. M-am simțit auzită și validată. În finalul rundelor am simțit, metaforic, o reparație prin care acea fetiță care încercase cândva să scape ca să oprească violența cu strigătul ei mut și disperat, acum își prezenta numele cu curaj într-o competiție, avea o identitate puternică, de temut, primea răspuns prin vocea studentei la drept care devenisem.

Educația juridică – un pas spre vindecare și o vocație pentru justiție

Reflectând asupra celor de mai sus, constat că formarea mea juridică, prin dublul său rol, pe de o parte, m-a pregătit intelectual și profesional, furnizându-mi competențele necesare unui viitor jurist și, pe de altă parte, mi-a fost un veritabil *terapeut social*, un mediu în care mi-am putut elabora și depăși trauma personală. Studiul dreptului m-a ajutat să *pun în cuvinte nedreptatea* și să o analizez cu instrumente obiective. În loc să rămân blocată în resentimente sau în postura de victimă, am putut transforma acea energie în motivație constructivă: vreau să contribui la rândul meu la protejarea celor vulnerabili, vreau să cunosc legea suficient de bine încât să devin, eventual, avocat sau magistrat capabil să facă dreptate în cazuri similare cu al meu.

Educația juridică mi-a dăruit și un sentiment de comunitate și apartenență. În facultate am întâlnit profesori și colegi cu care am putut discuta deschis despre principii de drept, despre reforme legislative sau chiar despre dileme morale pe care cazurile juridice le ridică¹. Am realizat că nu sunt singură și că mulți oameni,

¹ Wade, E. C. S. "The Aim of Legal Education." *The Cambridge Law Journal* 9, no. 3 (1947): 286–91. <http://www.jstor.org/stable/4503638>.

în diverse posturi precum cadre universitare, judecători, avocați, activiști pentru drepturile omului, lucrează aprins pentru ca legea să fie un scut real pentru cei aflați în nevoie. Ori, tocmai acest lucru m-a făcut să îmi depășesc cinismul și neîncrederea inițială în autorități. Dacă în copilărie simțeam că justiția m-a abandonat, acum înțeleg mai nuanțat situația, că legile de protecție existau, dar aplicarea lor era deficitară, probabil din cauza mentalităților de atunci și a lipsei de informare. Aici văd o direcție concretă de implicare prin importanța educației juridice pentru publicul larg, în special pentru tineri. Dacă aș fi știut la 10 ani ceea ce știu acum, că violența nu trebuie tolerată, că pot suna la poliție (112) fără teama de a “strica familia”, că pot vorbi cu un consilier școlar sau asistent social și că există centre de primire, poate că trauma ar fi fost mai scurtă. Mulți copii nu știu acestea, și mulți părinți încă tratează disciplina prin violență ca pe ceva acceptabil¹. De aceea, consider că programele de educație juridică în școli așa cum sunt cele inițiate de ONG-uri și de Ministerul Justiției, pot face această lume mai bună. Ele pot preveni abuzuri, pot da curaj victimelor să ceară ajutor și pot forma cetățeni care își cunosc drepturile. În fond, tinerii responsabili trebuie să își cunoască drepturile și obligațiile, după cum observa un coleg într-un eseu dedicat importanței educației juridice². Eu aș adăuga că, din perspectiva cuiva care a cunoscut atât ignoranța, cât și cunoașterea legii, diferența dintre cele două este literalmente diferența dintre neputință și putere.

În ceea ce mă privește, învățând despre concepte ca *statul de drept*, *drepturile omului*, *demnitate*, *echitate*, am simțit o rezonanță interioară puternică. Mă pasionează ideea de *justiție restaurativă*, spre exemplu, care pune accent pe repararea prejudiciului și pe vindecarea victimelor, pentru că rezonază cu nevoia mea de vindecare. De asemenea, sunt atrasă de dreptul penal și de politici publice împotriva violenței de gen, domenii în care aș putea contribui direct la schimbare. Participarea la competiții precum Bahria Moot Court mi-a arătat că am, în același timp, capacitatea de a argumenta și de a pleda, așa că îmi imaginez viitorul într-o sală de judecată sau de ce nu, într-o sală de clasă, predând generațiilor următoare despre lege și dreptate. În ambele ipostaze, aș continua de fapt același demers început cu mulți ani în urmă, în momentul în care am ales drumul dreptului: să transform o experiență negativă într-o sursă de motivație pentru a-i ajuta pe alții și pentru a îmbunătăți sistemul.

¹ Hue San Kuay and Graham Towl, *Child to Parent Aggression and Violence: A Guidebook for Parents and Practitioners*, 1st ed. (London: Routledge, 2021), <https://doi.org/10.4324/9780429259562>.

² Monica Georgiana Voinea, “Importanța educației juridice în rândul tinerilor,” essay, Universitatea „Danubius” Galați, Facultatea de Drept, publicat online, 2021.

Concluzii

Parcursul descris în acest eseu subliniază firesc legătura intrinsecă dintre dimensiunea personală și cea profesională a educației juridice. Formarea ca jurist nu are loc într-un vid, ci îl modelează pe individ ca întreg, intelect, caracter și sensibilitate. Impactul personal al educației juridice s-a manifestat prin faptul că mi-a format un limbaj pentru a discuta deschis și cu curaj despre injustiția suferită și am dobândit instrumente pentru a o combate. Cunoscând legea, am putut să îmi reîncadrez (așa cum se spune în drept) povestea dintr-o perspectivă fatalistă precum *“așa a fost să fie”*, am trecut la o perspectivă a responsabilității și a drepturilor: *“așa nu ar fi trebuit să fie, legea interzice, există remedii”*. Modelarea aceasta, redesenarea propriilor valori, mi-a redat demnitatea și, totodată, mi-a dat un scop.

Acum știu clar că doar studiul teoretic, fără aplicare, ar fi fost steril, că doar experiența practică, fără baza teoretică, ar fi fost lipsită de substanță. Combinația celor două, așa cum subliniază și pedagogia modernă a dreptului, conduce la o adevărată înțelegere. Sorin Cristea nota pe bună dreptate că *„educația juridică”* de calitate se vede în optimizarea raportului dintre conștiința juridică teoretică și cea practică¹. Participând la moot courts și analizând situații juridice concrete, am *simțit* legea, nu am memorat-o, și am învățat empatia cu care să privesc un caz și din perspectiva victimei, și a apărării, și a judecătorului. Este un fapt ce m-a făcut un jurist mai nuanțat și un om mai înțeleghător.

Nu în ultimul rând, rolul educației juridice în depășirea traumelor reiese clar din această poveste. Desigur, nu orice absolvent de drept are o traumă de depășit și nici nu pretind că dreptul este un panaceu universal. Însă, în cazul meu și probabil al multora care aleg această cale inspirați de un puternic simț al dreptății născut din nedreptate trăită, educația juridică a avut efect vindecător. A acționat ca o formă de *empowerment*, m-a împuternicit cu cunoaștere și m-a încurajat să îmi folosesc vocea..

Acum, în încheiere, îmi exprim convingerea că formarea juridică, atunci când este autentică, are un impact transfigurator asupra individului. Pentru mine, drumul de la copilul speriat care nu-și cunoștea drepturile la tânăra care astăzi citează articole de lege și pledează pentru dreptate a fost unul al emancipării prin educație. Desigur, este un drum încă în curs, mai am multe de învățat și de realizat, dar sunt recunoscătoare pentru fiecare etapă parcursă. Sper ca experiența și reflecțiile mele să îi inspire și pe alți studenți la drept să își privească studiile mai puțin ca pe o

¹ Sorin Cristea, *Fundamentele științelor educației: teoria generală a educației* (București: Litera Educațional, 2003).

acumulare de credite, ci mai mult ca pe o călătorie de dezvoltare personală. Iar celor ce au trecut prin încercări dificile în viață, le transmit mesajul că această cunoaștere a legii poate fi o cale surprinzătoare a vindecării și a schimbării. *Fiat justitia, ruat caelum* – să se facă dreptate, chiar de ar cădea cerul.

Bibliografie

Codul penal al României, *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 510 (24 iulie 2009), în vigoare de la 1 februarie 2014, cap. III „Infracțiuni săvârșite asupra unui membru de familie”.

Hue San Kuay and Graham Towl, *Child to Parent Aggression and Violence: A Guidebook for Parents and Practitioners*, 1st ed. (London: Routledge, 2021), <https://doi.org/10.4324/9780429259562>.

Jones, Emma, Angela Sorsby, and Christopher Lomas. 2025. “Promoting Belonging through Trauma-Informed Legal Education.” *The Law Teacher* 59 (2): 152–80. doi:10.1080/03069400.2025.2493009.

Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată în *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 205 (24 martie 2014), în vigoare de la 27 august 2003; republicare (r2) aplicabilă între 24 martie 2014 și 14 octombrie 2020, înlocuită prin republicarea (r3) din *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 948 (15 octombrie 2020).

Ling Xu, “Legal Education in Colleges and Universities,” *Frontiers in Educational Research* 5, no. 1 (2022), <https://doi.org/10.25236/FER.2022.050101>.

Lisa Wintersteiger, *Legal Needs, Legal Capability and the Role of Public Legal Education* (London: Law for Life: The Foundation for Public Legal Education, 2008).

Monica Georgiana Voinea, “Importanța educației juridice în rândul tinerilor,” essay, Universitatea „Danubius” Galați, Facultatea de Drept, publicat online, 2021.

Salvați Copiii România. Comunicat de presă de Ziua împotriva Violenței asupra Copilului – “Numărul cazurilor de violență domestică împotriva copilului a crescut alarmant”. News.ro, 5 iunie 2024.

Sorin Cristea, *Fundamentele științelor educației: teoria generală a educației* (București: Litera Educațional, 2003).

Villaveces, Andrés, and Shankar Viswanathan. 2022. “Violence against Children: Multifaceted Approaches to a Complex Problem.” *International Journal of Injury Control and Safety Promotion* 29 (1): 1–2. doi:10.1080/17457300.2022.2021670.

Wade, E. C. S. “The Aim of Legal Education.” *The Cambridge Law Journal* 9, no. 3 (1947): 286–91. <http://www.jstor.org/stable/4503638>.